

Bibliotheek
Proefstation
Naaldwijk

A
06
K
94

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDLR GLAS,
TE NAALDWIJK.

VERSLAG BETREFFENDE DE ZOMER- EN HERFSTTEELT VAN ENIGE
ZOMER EN HERFSTBLOEMKOLRASSEN 1957

door:

P.A. Kruyk

Naaldwijk, 1959

2205995

VERSLAG BETREFFENDE DE ZOMER- EN HERFSTTEELT VAN ENIGE ZOMER EN HERFST-
BLOEMKOOLRASSEN 1957.

Doel.

Het doel van de proef was enige bloemkoolrassen te beoordelen op hun geschiktheid voor de zomer- en herfstteelt.

Opzet van de proef.

De proef werd genomen in de opengrond van het proefbedrijf te Delft. Door de studieclub Delft was voor de zomerteelt proef A, plant van een 7-tal rassen beschikbaar gesteld, n.l.

1. Westlandia van Gebr. v.d. Berg
2. Record " Rijk Zwaan
3. Alpha " Struyk
4. Glory " Vogelaar
5. Robusta " Pannevis
6. Lecerf " Vriend
7. Lecerf " Rijk Zwaan

De keuze van de rassen is niet willekeurig geweest. Daar men in de praktijk steeds meer gebruik maakt van voorjaarsrassen voor de zomerteelt, zijn voor de nummers 1 t/m 5 enige vertegenwoordigers van dit type gekozen. De nummers 6 en 7 zijn typisch zomerrassen.

Voor de herfstteelt, proef B, waren de volgende rassen beschikbaar.

1. Flora Blanca van Rijk Zwaan
2. Vedeslez A " D. v.d. Sluys
3. Verbeterde Tussensoort " Fa. Broersen
4. Vroege Verbeterde Tussensoort van Fa Broersen

De nummers 1, 3 en 4 zijn typische herfstrassen, terwijl groep 2 een **Alphatype** is, dat meer voor de voorjaars en zomerteelt **gebezigd** wordt.

Verloop van de proef A.

De opkweek van de planten werd geheel verzorgd door de studieclub Delft. De kool werd uitgepoot begin juni. Per groep waren er 80 planten beschikbaar, die in enkelvoud werden uitgezet.

Groeikrachten ontwikkeling van het gewas.

Op 10 juli werd de kool voor het eerst beoordeeld, in twee groepen kwamen boorders voor n.l. in groep 2, Record van Rijk Zwaan en groep 3, Alpha van de fa. Struyk.

Op 9 augustus werd de groeikracht en de ontwikkeling van het gewas nagegaan:

groep	stand	groeikracht van het gewas	koolvorming
1 Westlandia	ongelijk	matig groot gewas, enkele uitvallers	begin
2 Record	ongelijk	gewas matig van omvang, veel uitvallers	begin
3 Alpha	iets ongelijk	vrij plat gewas met iets grotere omvang dan no. 1 en 2	-
4 Glory	gelijk	vrij groot gewas met breed blad	-
5 Robusta	ongelijk	gewas iets minder van omvang dan no. 4	-
6 Lecerf	gelijk	gewas matig van omvang	-
7 Lecerf	gelijk	gewas matig van omvang	-

Vroegheid.

Bij de beoordeling op 26 augustus was in de meeste groepen al een gedeelte van de kool geoogst.

1. Westlandia 75%
2. Record 90%
3. Alpha 60%
4. Glory 15%
5. Robusta 40%
6. Lecerf 2%
7. Lecerf 2%

Kwaliteit van de kool.

Eveneens werd op 26 augustus de kwaliteit van de kool beschreven.

1. Westlandia, grote kool, bovenop vrij grof. Goed wit van kleur. Veel blad rond de kool.
2. Record, iets kleinere kool dan Westlandia. Goed wit van kleur. Meerdere kolen vertonen witte doorwas. Veel blad rond de kool.
3. Alpha Kool geheel als Record. Bij de meeste kolen komt witte doorwas voor, soms ook iets schift.
4. Glory Mooie grote kool, glad en gaaf. Goed wit van kleur. In diverse kolen komt in lichte mate witte doorwas voor. Veel blad rond de kool.
5. Robusta Deze kool is geheel gelijkwaardig aan de Glory, is echter wat kleiner.
6. Lecerf Grote kool, goed van kwaliteit, maar weinig glad. Goed wit van kleur. Meerdere kolen vertonen witte doorwas.
Het gewas is zeer zwaar geworden.

7. Lecerf De kool van deze groep komt geheel overeen met de kool van groep 6, Lecerf. Er trad echter meer doorwas op en er werd ook wat last van schift ondervonden.

Op 2 september werd het gewas voor de laatste maal beoordeeld, i.v.m. de late oogst van de beide laatste groepen. Van deze beide groepen was op deze datum 50% geoogst.

Korte beschrijving van de rassen.

- 1 Westlandia Matig groot gewas, wat ongelijk van groei. Vrij vroeg oogstbaar. Kool groot, bovenop vrij grof, wit van kleur, zit goed in het blad.
- 2 Record Gewas matig van omvang. Neiging tot boorder vorming. Vroeg oogstbaar. Vrij grote kool, wit van kleur, zit goed in het blad. Bij dit ras meerdere kolen met witte doorwas.
- 3 Alpha Vrij plat gewas van matig grote omvang, iets ongelijk. De kool is middelvroeg oogstbaar, vrij groot, wit van kleur en zit goed in het blad. Er wordt veel last ondervonden van witte doorwas, soms van iets schift.
- 4 Glory Vrij groot, gelijk gewas met breed blad. Vrij laat oogstbaar, grote, gladde, witte kool. Kool zit goed in het blad. In lichte mate komt witte doorwas voor.
- 5 Robusta Matig groot gewas, iets ongelijk. Middelvroeg oogstbaar. Vrij grote kool, glad en wit. Kool zit goed in het blad. In lichte mate komt witte doorwas voor.
- 6 Lecerf Ongelijk gewas, matig van omvang, laat oogstbaar. Tegen de oogst wordt het gewas zeer zwaar. Grote kool, goed van kwaliteit, wit. Vrij gevoelig voor witte doorwas.
- 7 Lecerf Gelijk gewas, matig van omvang, laat oogstbaar. Grote kool, goed van kwaliteit en wit van kleur. De gevoeligheid voor witte doorwas is groter dan bij no.6, ook werd wat last van schift ondervonden.

Samenvatting.

In een zomerteelt werden een zevental bloemkoolrassen vergeleken op een perceel kleigrond nabij Delft. Hierbij waren vijf rassen aanwezig, die als regel gebezigd worden voor de vóórjaarseelt (no. 1 t/m 5). De nummers 6 en 7 waren typisch zomerrassen. Hierbij bleek, dat de voorjaarsrassen sneller oogstbaar waren, dan de zomerrassen.

De kwaliteit van de kool bij de voorjaarsrassen was goed. In alle groepen uitgezonderd groep 1, Westlandia, kwam in meer of mindere mate witte doorwas voor. Groep no.3, Alpha, die in het voorjaar zeer snel weggroeit en gemakkelijk boorders vormt, vertoonde in deze zomerteelt weer hetzelfde verschijnsel. De oogst viel echter wat later dan bij de rassen Westlandia en Record, waarvan op 26 augustus resp. 75 en 90% geoogst was, tegen Alpha 60%. De beide rassen Lecerf waren in verhouding tot de voorjaarsrassen, zeer laat oogstbaar. Groep 6 Lecerf van de fa. Vriend gaf een grote kool, die goed van kwaliteit was, echter wat gevoelig voor witte doorwas. Groep no.7 Lecerf van Rijk Zwaan gaf eveneens een grote kool van een goede kwaliteit, was echter wat gevoeliger voor witte doorwas dan groep 6, ook was een deel van de kool in lichte mate geschild.

De oogstperiode was bij de zomerkool ook langer dan bij de voorjaarstypen.

Conclusie.

Voor de zomerteelt kunnen op de kleigrond rond Delft, diverse voorjaarsrassen goed voldoen.

Deze rassen zijn vroeger oogstbaar, dan de zomerrassen, zodat dus eventueel later gezaaid zou kunnen worden. De oogst bij de voorjaarsrassen verloopt ook beduidend sneller dan bij de zomerrassen.

De kwaliteit van de kool van de beproefde voorjaarsrassen is goed. Deze kool ondervindt ook minder last van witte doorwas zoals bij zomerkool het geval is. Ook werd geen last van schift ondervonden.

Verloop van proef B.

Op 21 juni werd voor deze proef gezaaid onder platglas. De plant werd niet opgepot. Per ras werden er op 18 juli, 280 planten uitgepoot in tweevoud.

Beoordeling van het gewas.

- Op 16 september werd het gewas beoordeeld op groeikracht en kwaliteit.
- 1 Flora Blanca : Matig zwaar gewas. Blad donker van kleur met sterk gegolfde bladranden. Er doen zich klemhartachtige verschijnselen voor.
  - 2 Vedeslez A : Matig zwaar gewas. Veel kort blad en lichte bladkleur. Het gewas is wat plat.
  - 3 Verbeterde Tussensoort : Matig zwaar gewas met donker blad. Er treden klemhartachtige verschijnselen op.
  - 4.Vroege Verbeterde Tussensoort : Gewas wat zwaarder dan de Verbeterde Tussensoort. Vrij lang blad met vrij sterk gegolfde bladranden. Ook bij deze selectie deden zich klemhartachtige verschijnselen voor.

Koolontwikkeling.

Op 16 september werd ook de koolvorming nagegaan. Hierbij bleek, dat alleen in groep 2 Vedeslez A, de koolvorming reeds volop aan de gang was, de eerste kool was in deze groep reeds geoogst.

Op 10 oktober werd nogmaals de ontwikkeling van het gewas nagegaan: Van groep no. 1 Flora Blanca was het gewas nog behoorlijk verder ontwikkeld. Er was een groot verschil in koolontwikkeling. Er waren enkele kolen geoogst. In groep 2 Vedeslez A was reeds 70% van het aantal kolen geoogst. Van de groepen 3 en 4 resp. Verbeterde Tussensoort en Vroege Verbeterde Tussensoort waren enkele kolen geoogst. Het gewas van groep 3 Verbeterde Tussensoort was zeer groot en grof geworden. Ook nu kwamen nog planten met klemhartachtige verschijnselen voor, dit in tegenstelling tot groep 4, waar dit verschijnsel niet meer werd waargenomen.

Het verloop van de oogst werd weer nagegaan op 16 oktober. De volgende percentages waren toen geoogst:

1 Flora Blanca	20 %
2 Vedeslez A	80-85%
3 Verbeterde Tussensoort	6 - 7%
4 Vroege Verbeterde Tussensoort	10%

Het oogstverloop.

	Aantal kolen geoogst op:		
	16/9	10/10	18/10
1 Flora Blanca	-	enkele	20 %
2 Vedeslez A	enkele	70 %	80-85%
3 Verb. Tussensoort	-	enkele	6 - 7%
4 Vroege verb. Tussensoort	-	enkele	10 %

Groep 2, Vedeslez A vertoont een duidelijke voorsprong in oogsttijdstip. Het oogstverloop bedraagt ruim een maand. Bij de overige rassen verloopt de oogst van groep 1, Flora Blanca het snelst. De groepen 3 en 4 vertonen zeer weinig verschil.

De kwaliteit van de kool.

1. Flora Blanca : grove, matig witte kool. Er wordt in vrij ernstige mate last ondervonden van schift.
2. Vedeslez A : bolronde, vrij witte kool. Vooral in het begin van de oogst trad matig witte doorwas op, dit nam echter later in de oogst wat af.
3. Verbeterde Tussensoort : grove, crème kool, matig optreden van witte en groene doorwas.
4. Vroege Verbeterde Tussensoort: De kwaliteit van de kool is geheel gelijk aan die van de Verbeterde Tussensoort.

Samenvatting.

Op het proefbedrijf te Delft werd een herfstteelt van bloemkool gehouden, waar 3 herfstrassen en een zomerras beoordeeld werden op hun waarde voor deze teelt. Hierbij bleek, dat het zomerras (groep 2) sneller weggroeide en dat de kool van dit ras veel eerder ($\pm$ 3 weken) geoogst kon worden. De kool was goed van kwaliteit. Er werd, vooral in het begin van de oogst wat last ondervonden van witte doorwas.

De herfstrassen gaven een veel grovere en wat crème kleurige kool.

In het ras Flora Blanca kam in vrij ernstige mate schift voor, terwijl bij de rassen Verbeterde en Vroege Verbeterde Tussensoort meerdere kolen het verschijnsel van witte en groene doorwas vertoonden.

Het ras Vedeslez A was veel eerder oogstbaar dan de overige beproefde rassen.

Het snelste oogstverloop gaf het ras Vedeslez A te zien, daarop volgde Flora Blanca.

De rassen Verbeterde Tussensoort en Vroege Verbeterde Tussensoort gaven een traag oogstverloop te zien. Deze rassen waren ook het laatst oogstbaar.

Conclusie.

Voor de herfstteelt van bloemkool op de zwaardere gronden rond Delft is het zomerras Vedeslez A waarschijnlijk zeer goed bruikbaar.

De oogst van dit ras ligt $\pm$ 3 weken v or de oogst van de algemeen gebruikte herfstrassen. Wil men niet te vroeg oogsten dan zal het n dig zijn Vedeslez A enkele weken later te zaaien. Deze verkorting van de opkweekperiode kan mogelijk een gunstige invloed uitoefenen t.a.v. het optreden van doorwas. De kwaliteit van de kool is goed. De kleur van de kool is in tegenstelling tot de overige herfstrassen mooi wit.

De proefnemer,

P.A. Kruyk

maart '59

J.W.